

زبان‌شناسی کاربردی

تألیف:

کای کوک

ترجمه:

دکتر مصطفی حسرتی

(عضو هیات علمی دانشگاه رازی)

فریبا غضنفری

دکتر عامر قیطوری

(عضو هیات علمی دانشگاه رازی)

انتشارات دانشگاه رازی

۱۳۸۸

P	کوک، گای
۱۲۹	زبان‌شناسی کاربردی / گای کوک؛ ترجمه مصطفی حسرتی، فریبا
۹۷۸-۹۶۴-۹۹۹۲-۷۶-۱	غضنفری، عامر قیطوری. - کرمانشاه: دانشگاه رازی، ۱۳۸۸.
۱۱۲ص:	(دانشگاه رازی؛ ۲۰۴: زبان انگلیسی، ۶)
عنوان اصلی:	Applied linguistics.
ISBN :	978-964-9992-76-1
کتابنامه	
۱.	زبان‌شناسی کاربردی. الف. حسرتی، مصطفی، مترجم. ب.
	غضنفری، فریبا، مترجم. ج. قیطوری، عامر، مترجم. د. عنوان.

دانشگاه رازی ۲۰۴

عنوان کتاب: زبان‌شناسی کاربردی

تألیف: گای کوک

ترجمه: دکتر مصطفی حسرتی - فریبا غضنفری - دکتر عامر قیطوری

ناشر: دانشگاه رازی

چاپ و لیتوگرافی: سعادت

قطع: وزیری

شمارگان: ۱۰۰۰

تاریخ چاپ: ۱۳۸۸ - اول - کرمانشاه

قیمت: ۱۸۰۰ تومان

مراکز پخش: تهران: مرکز نشر دانشگاهی ۸۸۵۵۶۱۶۸ - کتابیران ۶۶۵۶۶۵۱۰ - دانشیران ۶۶۲۱۶۱۷۶

کرمانشاه: مرکز چاپ و نشر دانشگاه رازی ۲۸۰۸۰۲

ISBN : 978-964-9992-76-1

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۹۲-۷۶-۱

(حق چاپ برای ناشر محفوظ است)

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه‌ی مترجم.....	۵

فصل اول: زبانشناسی کاربردی

نیاز به زبانشناسی کاربردی.....	۱
مثال‌ها، سازو کارها.....	۳
دامنه زبانشناسی کاربردی.....	۵
۱- زبان و آموزش.....	۵
۲- زبان، کار و قانون.....	۶
۳- زبان، اطلاعات و تأثیر بر مخاطب.....	۶
زبانشناسی و زبانشناسی کاربردی: ارتباط دشوار.....	۷

فصل دوم: تجویز و توصیف: نظریات عامیانه و تخصصی در مورد "صحیح بودن"

زبان کودکان در خانه و مدرسه.....	۱۳
توصیف در مقابل تجویز.....	۱۵
دیدگاه زبانشناسی کاربردی.....	۱۸

فصل سوم: زبان‌ها در دنیای معاصر

- زبان و زبان‌ها..... ۲۳
- نگرش به زبان‌ها..... ۲۴
- زبان‌های ملت‌ها؛ مرزها و رابطه‌ها..... ۲۵
- رشد زبان انگلیسی..... ۲۷
- انگلیسی و زبان‌های انگلیسی..... ۲۹
- سخن‌گویان بومی..... ۳۱
- انگلیسی به عنوان زبان میانجی..... ۳۲

فصل چهارم: آموزش زبان انگلیسی

- روش دستور- ترجمه..... ۳۶
- روش مستقیم..... ۳۷
- روش فراگیری زبان طبیعی..... ۳۸
- روش مبتنی بر ارتباط..... ۴۰

فصل پنجم: زبان و ارتباط

- دانستن زبان..... ۴۵
- توانش زبانی..... ۴۶
- توانش ارتباطی..... ۴۷

تأثیر توانش ارتباطی..... ۵۲

فصل ششم: بافت و فرهنگ

نظام بخشیدن به بافت: تحلیل کلام..... ۵۸

فرهنگ..... ۶۱

ترجمه، فرهنگ و بافت..... ۶۴

حقوق و شناخت زبان مادری..... ۶۶

آموزش فرهنگ..... ۶۷

فصل هفتم: اقناع و فن شعر: فن بلاغت و مقاومت

سبک‌شناسی ادبی..... ۷۲

زبان و اقناع..... ۷۴

تحلیل کلام انتقادی..... ۷۶

فصل هشتم: مسیر های گذشته، حال و آینده

جهت اولیه..... ۸۱

تغییرات بعدی..... ۸۲

اکتساب زبان دوم..... ۸۳

زبان‌شناسی پیکره‌ای..... ۸۵

۸۷.....	کاربردی بودن
۹۳.....	واژه نامه‌ی فارسی به انگلیسی
۹۷.....	فهرست منابع

مقدمه‌ی مترجمان

زبان‌شناسی کاربردی را می‌توان علمی میان رشته‌ای دانست که در آن زبان‌شناسی نظری سهم مهمی دارد. گرچه بسیاری زبان‌شناسی نظری را مادر زبان‌شناسی کاربردی می‌دانند، اما میان این دو تفاوتی اساسی وجود دارد که شناخت آن ما را با هر دوی این زمینه‌های پژوهشی بیش‌تر آشنا می‌سازد. آن‌چه اغلب در زبان‌شناسی نظری مورد مطالعه قرار می‌گیرد، زبان جدای از مسایل اجتماعی است. این را می‌توان در تاکید چامسکی بر مطالعه‌ی توانش زبانی به روشنی دید. وی دو جنبه از زبان را تعریف می‌کند. توانش زبانی به دانش بالقوه و زیرساختی زبان ارجاع دارد، در حالی که کنش زبانی به معنی استفاده از زبان می‌باشد. چامسکی بر این باور است که زبان‌شناسی باید به مطالعه‌ی توانش پردازد و نه کنش، زیرا کنش زبانی اغلب تحت تاثیر عوامل برون زبانی مانند خستگی و هیجان بوده و نمی‌تواند به ما در درک ساختار زبان کمک کند. در مقابل، زبان‌شناسی کاربردی به نقش زبان در جامعه تاکید دارد، و هر جا که زبان به نوعی با مسایل اجتماعی در هم می‌آمیزند، وارد عمل می‌شود. به عبارت دیگر، زبان‌شناسی کاربردی بیش از آن که به توانش زبانی علاقه‌مند باشد، به کنش زبانی توجه نشان می‌دهد. برای مثال، شاخه‌های مختلف تحلیل کلام به بررسی زبان در موقعیت‌های اجتماعی پرداخته، و تاثیر متقابل عوامل متفاوت اجتماعی و زبانی را مورد کنکاش قرار می‌دهند. همچنین شاخه‌هایی از زبان‌شناسی کاربردی به بررسی مسایل مرتبط به آموزش زبان نظیر زبان‌آموزی کودک و مقایسه‌ی آن با فراگیری زبان دوم، رابطه‌ی زبان‌شناسی، روان‌شناسی و زبان‌آموزی، و روش‌های مختلف آموزش زبان دوم می‌پردازند.

در ایران کتاب‌های بسیاری در زمینه‌های مختلف زبان‌شناسی نظری تالیف و ترجمه شده است، اما زبان‌شناسی کاربردی حتی برای دانشجویان کارشناسی انگلیسی نیز همچنان ناشناخته مانده، و بیش‌تر معادل با آموزش زبان انگلیسی دانسته می‌شود. از این روی، وجود منبعی مقدماتی برای معرفی این حوزه و شاخه‌های آن ضروری به نظر می‌رسد. آشنایی با زبان‌شناسی

کاربردی با توجه به نقش مهم کاربرد زبان در مسایل مختلف آموزشی، اجتماعی و توسعه‌ای، بسیار ضروری به نظر می‌رسد.

کتابی که در دست دارید یکی از آثار متخصصان این رشته به نام **گای کوک**^۱، استاد **دانشگاه آبن**^۲ بریتانیا و مولف چندین کتاب در زمینه‌های مختلف زبانشناسی کاربردی است. وی در این کتاب به زبانی ساده به معرفی زبانشناسی کاربردی و زیرشاخه‌های آن می‌پردازد. این کتاب شامل دو بخش است، که بخش اول آن شامل هشت فصل می‌باشد. در این هشت فصل، نویسنده به معرفی مسایل مختلفی که در زبانشناسی کاربردی مطرح است می‌پردازد. بخش دوم شامل قسمت‌هایی از مقاله‌های پژوهشگران زبانشناسی کاربردی در زمینه‌های مورد بحث هر فصل از کتاب است. این قسمت سطح پیشرفته‌تری از آشنایی با زبانشناسی کاربردی است، و از آن‌جا که هدف مترجمین در این ترجمه ارایه‌ی مطالبی مقدماتی می‌باشد، از ترجمه‌ی آن صرف نظر کرده و علاقه‌مندان را به متن اصلی ارجاع می‌دهیم.

در این ترجمه سعی شده است که متن تا جایی که به اصل مطلب خدشه وارد نشود، روان ترجمه شود. همچنین اصطلاحات تخصصی که بار اول مطرح می‌شوند برجسته شده و در پایان در بخشی با عنوان واژه‌نامه‌ی فارسی به انگلیسی مرتب شده‌اند. نام‌های خاص و برخی توضیحات نیز در پانویس‌ها آورده شده‌اند. فهرست منابع، همانند متن اصلی کتاب، به تفکیک هر فصل در پایان تنظیم شده است. علاقه‌مندان برای پیگیری بیش‌تر مطالب هر فصل می‌توانند به منابع مذکور مراجعه نمایند.

مطالعه‌ی این کتاب نه تنها برای دانشجویان انگلیسی، بلکه برای دانشجویان، اساتید و پژوهشگران رشته‌های علوم انسانی و اجتماعی نیز مفید خواهد بود. بویژه برای دانشجویان و پژوهشگران رشته‌ی ادبیات فارسی که بدلیل ماهیت رشته‌ی خود به زبانشناسی نظری و کاربردی علاقه‌مند هستند، این کتاب می‌تواند شروع خوبی در حوزه‌ی زبانشناسی کاربردی

باشد. امید است که در آینده‌ی نزدیک شاهد شروع پژوهش‌های کاربردی زبان در کشورمان باشیم.

در خاتمه لازم می‌دانیم، که از خانم راحله قاسمی، دانشجوی کارشناسی ارشد برای همکاری مؤثرشان، از آقای یزدان ولیی و خانم آرزو سهرابی برای ویرایش ادبی و صفحه-آرایی و تنظیم متن، و از خانم بهناز ترنجی برای تایپ متن تشکر فراوان بنماییم. هم‌چنین از داورهای محترمی که با راهنمایی‌های خود در اصلاح کتاب ما را یاری کردند کمال تشکر را داریم.

مصطفی حسرتی

فریبا غضنفری

عامر قیطوری

دی ماه ۱۳۸۷